

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH ZAMMIT MC KEON**

Seduta tat-28 ta' Mejju, 2009

Citazzjoni Numru. 504/2008

Filomena mart Lawrence Rodo u Giuseppi ahwa Grech, u Lawrence Rodo u b'digriet tal-10 ta' Lulju, 1980 l-gudizzju gie trasfuz fil-persuna ta' Carmen mart Lawrence Grima, Mario, Joan xebba u Margaret xebba ahwa Rodo, peress li fil-mori tal-kawza miet Lawrence Rodo.

-VS-

Carmelo u Francesca mart Giuseppe Pulis, ahwa Grech u b'digriet tas-16 ta' Jannar, 2009 Grace Zammit, Antonia Spagnol, Maria Zammit, Salvina Spiteri, Doris Debono, Alfred Pulis, Joseph Pulis, Eugenio Pulis, Salvatore Pulis, Emmanuel Spagnol, Rita Grech, Daniela Mifsud, Annabelle Sciberras bint Carmel Pulis, ahwa Pulis, gew awtorizzati jassumu l-atti minflok ommhom Francesca Saveria Pulis li mietet fil-mori tal-kawza.

II- Qorti:

Rat ir-rikors ta' Filomena Rodo u Carmen, Mario, Joan u Margaret, ahwa Rodo presentat fis-16 ta' Mejju 2008 li jghid hekk:-

"Illi, b'zewg sentenzi ta' din I-Onorabbi Qorti tal-14 ta' Marzu 2007 u tas-16 ta' Jannar 2008, it-tnejn fl-ismijiet Carmelo u Francesca mart Giuseppe Pulis, ahwa Grech vs Filomena mart Lawrence Rodo u Giuseppi ahwa Grech, u Lawrence Rodo u b'digriet tal-10 ta' Lulju 1980 I-gudizzju gie trasfuz fil-persuna ta' Carmen mart Lawrence Grima, Mario, Joan xebba u Margaret xebba ahwa Rodo, peress li fil-mori tal-kawza miet Lawrence Rodo, kuntratt *datio in solutum* gie ddikjarat simulat permezz tal-ewwel sentenza parjali premessa u gew assenjati l-assi socjali konjugali skond it-tieni sentenza finali;

Illi, kontestwalment ma' dan ir-rikors, l-esponenti pprezentaw quddiem din I-Onorabbi Qorti, zewg rikorsi ohra, li bihom, in bazi ghal raguni kontemplata fl-Art. 811(b) u (l) tal-Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta, qeghdin jitolbu r-ritrattazzjoni tas-sentenzi fl-ismijiet premesi, wara li qabel kollox jithassru s-sentenzi ta' din I-Onorabbi Qorti tal-14 ta' Marzu 2007 u tas-16 ta' Jannar 2008;

Għall-ahjar informazzjoni ta' din I-Onorabbi Qorti kopja tar-rikors għar-ritrattazzjoni qed tigi hawn annessa u mmarkata bhala DOK. 'A' u DOK. 'B';

Illi, l-esponenti jipprevalixxu ruhhom mill-fakultajiet ipprovduti fl-Art. 823 (2) u (4) tal-Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta, u filwaqt li flimkien ma' dan ir-rikors tagħti garanzija tajba ghall-esekuzzjoni tas-sentenzi ta' din I-Onorabbi Qorti tal-14 ta' Marzu 2007 u tas-16 ta' Jannar 2008 jekk ma tigix imħassra, titlob it-twaqqif tal-esekuzzjoni tal-istess imsemmijin sentenzi pendenti l-esitu tal-proceduri għar-ritrattazzjoni msemmijin;

L-esponenti jitolbu t-twaqqif tal-esekuzzjoni tas-sentenzi ta' din I-Onorabbi Qorti tal-14 ta' Marzu 2007 u tas-16 ta' Jannar 2008 in kwantu l-esekuzzjoni tal-imsemmijin

sentenzi huma ta' pregudizzju ferm akbar ghalihom mill-jista' jkun it-twaqqif tal-esekuzzjoni tal-istess, ghall-atturi;

Jigi ribadit illi bis-sentenzi Tagħha tal-14 ta' Marzu, 2007 u tas-16 ta' Jannar, 2008 din l-Onorabbi Qorti ddisponiet mill-assi socjali konjugali tal-konjugi Grech b'mod illi l-fond 125/126 Zabbar, li gie trasferit lill-esponenti Filomena u l-mejjet Lawrence Rodo, permezz ta' kuntratt *datio in solutum* iddatat it-18 ta' Jannar 1970 (in atti Nutar Maurice Gambin), li b'effett ta' dawn is-sentenzi gie ddikjarat simulat, issa sehmiet minnu ddivolvew fuq l-eredi kollha tal-konjugi Grech.

Illi, waqt il-mori tal-kawza, dan il-fond kien gie trasferit lil terzi (konjugi Brennan) permezz ta' kuntratt ta' bejgh u akkwist iddatat it-28 ta' April 2006 (*vide* DOK. C), fejn il-komparenti vendituri esponenti, *inter alia*, kienu ggarantew lill-kompraturi, l-pacifiku pussess tal-fond, u għalhekk jekk ma tigix milqugħha t-talba għat-twaqqif tal-esekuzzjoni tas-sentenzi fl-ismijiet premesi, l-esponenti ser ikunu f'posizzjoni li jsorfu d-danni fil-konfront tal-kumpraturi tal-fond jekk issir it-talba ghall-bejgh in subbasta mill-atturi għar-rikavar ta' sehemhom – certament dawn id-danni huma akbar fil-valur mis-sehem li jkun dovut lill-atturi kemm il-darba t-talbiet għat-thassir tas-sentenzi premessi ma jintlaqħux u l-eventwali ritrattazzjoni tagħhom ma sseħħhx jew jigu michuda;

Dan kollu evidentement imur għal kollo kontra l-principju tal-ekonomija tal-gudizzju salvagwardjat fis-sistema guridika nostrali;

L-atturi ma huma ser isofru ebda pregudizzju jekk l-esekuzzjoni tas-sentenzi ta' din l-Onorabbi Qorti tal-14 ta' Marzu 2007 u tas-16 ta' Jannar 2008 jigu mwaqqfa pendent i-l-esitu tal-proceduri għar-ritrattazzjoni *stante* li hemm il-garanzija mogħtija mill-esponenti ma' dan ir-rikors li tagħmel tajjeb;

Fid-dawl tas-suespost għalhekk għandha tkun sodisfatta din l-Onorabbi Qorti li effettivament l-esekuzzjoni tas-sentenzi tagħha tal-14 ta' Marzu 2007 u tas-16 ta' Jannar

2008 pendenti l-esitu ta' proceduri ta' ritrattazzjoni tal-kawza fl-ismijiet premessi ser tkun ta' pregudizzju akbar għalihom milli jista' jkun it-twaqqif tal-istess sentenzi ghall-atturi;

Għaldaqstant, l-esponenti umilment jitkolbu li din l-Onorabbli Qorti joghgħobha tordna t-twaqqif tal-esekuzzjoni tas-sentenzi Tagħha tal-14 ta' Marzu 2007 u tas-16 ta' Jannar 2008, pendenti l-esitu tal-proceduri ta' ritrattazzjoni tal-kawza fl-ismijiet premessi ntavolati mill-esponenti b'zewg rikorsi pprezentati kontestwalment ma' dan ir-rikors."

Rat li permezz ta' digriet ta' din il-Qorti diversament presjeduta moghti fis-27 ta' Ottubru 2008 (fol. 51-52) kienet michuda t-talba tar-rikorrenti kif dedotta, *stante* li ma kienx muri a sodisfazzjon tal-Qorti illi l-esekuzzjoni tas-sentenza aktarx tikkagħuna pregudizju akbar lir-rikorrent milli t-twaqqif ta' esekuzzjoni tikkagħuna lill-parti l-ohra; anzi kien jidher li l-pregudizzju nholoq mill-istess rikorrenti li ttrasferew il-fond fil-mori tal-kawza.

Rat li l-istess rikorrenti permezz ta' rikors iehor presentat fit-30 ta' Mejju 2008 ressqu l-istess premessi u talba (bhal dawk tar-rikors tagħhom tas-16 ta' Mejju 2008) hlief li fir-rikors tat-30 ta' Mejju 2008 għamlu referenza biss għas-sentenza tal-14 ta' Marzu 2007 waqt li fir-rikors tas-16 ta' Mejju 2008 rreferew kemm għas-sentenza tal-14 ta' Marzu 2007 kif ukoll għal dik tas-16 ta' Jannar 2008.

Illi infatti fir-rikors tagħhom tat-30 ta' Mejju 2008, ir-rikorrenti qalu hekk:-

"Illi, b'sentenza ta' din l-Onorabbli Qorti tal-14 ta' Marzu 2007. fl-ismijiet Carmelo u Francesca mart Giuseppe Pulis, ahwa Grech vs Filomena mart Lawrence Rodo u Giuseppi ahwa Grech, u Lawrence Rodo u b'digriet tal-10 ta' Lulju 1980 l-gudizzju gie trasfuz fil-persuna ta' Carmen mart Lawrence Grima, Mario, Joan xebba u Margaret xebba ahwa Rodo, peress li fil-mori tal-kawza miet Lawrence Rodo, kuntratt *datio in solutum* gie ddikjarat simulat permezz tas-sentenza parpjali premessa;

Illi, kontestwalment ma' dan ir-rikors, l-esponenti pprezentaw quddiem din I-Onorabbli Qorti, rikors iehor, li bih, in bazi ghal raguni kontemplata fl-Art. 811 (b) u (l) tal-Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta, qeghdin jitolbu r-ritrattazzjoni tas-sentenza fl-ismijiet premesi, wara li qabel kollox tithassar is-sentenza ta' din I-Onorabbli Qorti tal-14 ta' Marzu, 2007;

Għall-ahjar informazjoni ta' din I-Onorabbli Qorti kopja tar-rikors relativa għar-ritrattazzjoni tas-sentenza tal-14 ta' Marzu, 2007 qieghda tigi hawn annessa u mmarkata bhala DOK. A;

Illi, l-esponenti jipprevalixxu ruhhom mill-fakultajiet ipprovduti fl-Art. 823 (2) u (4) tal-Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta, u filwaqt li flimkien ma' dan ir-rikors tagħti garanzija tajba ghall-esekuzzjoni tas-sentenzi ta' din I-Onorabbli Qorti tal-14 ta' Marzu, 2007 jekk ma tigix imħassra, titlob it-twaqqif tal-esekuzzjoni tal-istess pendent l-esitu tal-proceduri għar-ritrattazzjoni msemmija;

L-esponenti jitolbu t-twaqqif tal-esekuzzjoni tas-sentanza ta' din I-Onorabbli Qorti tal-14 ta' Marzu, 2007 in kwantu l-esekuzzjoni tal-imsemmija sentenza hija ta' pregudizzju ferm akbar għalihom milli jista' jkun it-twaqqif tal-esekuzzjoni tal-istess, ghall-konvenuti;

Jigi ribadit illi bis-sentenza Tagħha tal-14 ta' Marzu, 2007, din I-Onorabbli Qorti permezz ta' kuntratt *datio in solutum* iddatat it-18 ta' Jannar, 1970 (in atti Nutar Maurice Gamin) il-fond 125/126 Zabbar gie trasferit lill-esponenti Filomena u l-mejjet Lawrence Rodo, gie ddikjarat simulat;

Illi, waqt il-mori tal-kawza, dan il-fond kien gie trasferit lil terzi (konjugi Brennan) permezz ta' kuntratt ta' bejgh u akkwist iddatat it-28 ta' April, 2006 (vide DOK. B), fejn il-komparenti vendituri esponenti, *qua* esponenti *ritrattandi, inter alia*, kienu għarantew lill-kompraturi, il-pacifiku pusses tal-fond, u għalhekk jekk ma tigix milqugħha t-talba għat-twaqqif tal-esekuzzjoni tas-sentenza fl-ismijiet premessi, l-esponenti ser ikunu f'posizzjoni li jsorfu d-

danni fil-konfront tal-kumpraturi tal-fond jekk issir it-talba ghall-bejgh in subbasta mill-atturi ghar-rikavar ta' sehehom – certament dawn id-danni huma akbar fil-valur mis-sehem li jkun dovut lir-ritrattaturi kemm il-darba t-talbiet ghat-thassir tas-sentenza premessa ma tintlaqax u l-eventwali ritrattazzjoni ma ssehhx jew tigi michuda;

Dan kollu evidentement imur ghal kollox kontra l-principju tal-ekonomija tal-gudizzju salvagwardjat fis-sistema guridika nostrali;

Ir-ritrattati ma huma ser isofru ebda pregudizzju jekk l-esekuzzjoni tas-sentenza ta' din l-Onorabbi Qorti tal-14 ta' Marzu, 2007 tigi mwaqqfa pendent i-esitu tal-proceduri ghar-ritrattazzjoni *stante* li hemm il-garanzija mogtija mill-esponenti ma' dan ir-rikors li tagħmel tajjeb;

Fid-dawl tas-suespost għalhekk għandha tkun sodisfatta din l-Onorabbi Qorti li effettivament l-esekuzzjoni tas-sentenza tagħha tal-14 ta' Marzu, 2007 pendent i-esitu ta' proceduri ta' ritrattazzjoni tal-kawza fl-ismijiet premessi ser tkun ta' pregudizju akbar għar-rikorrenti milli jista' jkun it-twaqqif tal-istess sentenza għar-ritrattati;

Għaldaqstant, l-esponenti umilment jitkolli li din l-Onorabbi Qorti jogħgħobha tordna t-twaqqif tal-esekuzzjoni tas-sentenza Tagħha tal-14 ta' Marzu, 2007, pendent i-esitu tal-proceduri ta' ritrattazzjoni tal-kawza fl-ismijiet premessi ntavolati mill-esponenti b'rikors pprezentat kontestwalment ma' dan ir-rikors.”

Rat id-dokumenti esebiti mir-rikorrenti.

Rat ir-risposta tal-intimati presentata fl-24 ta' Gunju 2008 għar-rikkors tat-30 ta' Mejju 2008 li tħid hekk:-

“1. Illi preliminarjament, l-esponenti jecepixxu li r-rikkors diga' ntavolaw rikors iehor għat-twaqqif tal-esekuzzjoni ta' sentenza finali li nghatat fl-istess proceduri mertu ta' dan ir-rikors fis-sittax ta' Jannar tas-sena elfejn u tmienja (16/01/2008), u li gie appuntat għas-smigh quddiem din l-Onorabbi Qorti diversament presjeduta

(Cit. Nru. 505/2008 GV). Illi l-esponenti jisotomettu li s-smigh tar-rikors odjern ghat-twaqqif tal-esekuzzjoni tas-sentenza in parte tal-erbatax ta' Marzu tas-sena elfejn u sebgha (14/03/2007) mertu tal-istess proceduri għandu jsir ukoll minn din l-Onorabbi Qorti kif presjeduta fis-smigh ta' dak ir-rikors għat-twaqqif tal-esekuzzjoni tas-sentenza finali u dan ghall-fini tal-ekonomija u l-integrita' tal-gudizzju;

2. Illi fit-tieni lok, u minghajr pregudizzju għal dak kollu fuq suespost, jingħad illi huwa għal kollox inveritier li l-esekuzzjoni tas-sentenza in kwistjoni ser tkun ta' pregudizzju akbar għar-rikorrenti milli jista' jkun it-twaqqif tal-istess sentenza ghall-intimati, u dan ghaliex ir-rikorrenti kien b'qerq trasferew il-proprijeta' 125/126, Triq Santa Domenica, Zabbar mertu tal-proceduri in kwistjoni lil terzi fil-mori ta' dawn il-proceduri, meta huma, kif ser jintwera fir-risposta għar-rikors ta' ritrattazzjoni, kienu jafu ferm-tajjeb li hemm proceduri għaddejjin il-Qorti, li fihom huma mhux biss kien rappreżentanti mill-Avukat ta' fiducja tagħhom, izda kienu partecipi;

3. Illi fit-tielet lok, jingħad li r-rikorrenti kienu għaldaqstant b'ingann għgarantew lil terzi l-pacifiku pussess tal-istess proprijeta', u se *mai* huma t-terzi kumpraturi li ser isofru pregudizzju fid-drittijiet tagħhom, liema pregudizju gie kkawzat esklussivament mir-rikorrenti stes, u huwa għal kollox indipendenti mill-agħir tal-intimati. Illi għalhekk, huma fil-fatt l-intimati li ser isofru l-akbar pregudizzju fid-drittijiet tagħhom bit-twaqqif tal-esekuzzjoni tas-sentenza in kwsitjoni u dan ghaliex huma ser jigu mcaħħda milli jezercitaw id-drittijiet tagħhom;

4. Illi fir-raba' lok, l-esponenti jissottomettu li l-kaz kien ikun differenti li kieku r-rikorrenti verament ma kienux notifikati bil-kaz in kwistjoni, pero' tali fatt huwa eskluz meta wieħed iħares lejn il-process tal-kawza Citazzjoni Nru: 1024/74 FS, deciza fis-sittax ta' Jannar tas-sena elfejn u tmienja (16/01/2008), minn fejn jirrizulta bl-aktar mod car illi l-konvenuti kienu rapreżentanti mill-avukat ta' fiducja tagħhom, u li wahda mir-rikorrenti stess Filomena Rodo kienet sahansitra xehdet fl-istess proceduri wara l-

Kopja Informali ta' Sentenza

mewt ta' zewgha u t-trasfuzjoni tal-gudizzju, u li l-istess rikorrenti kemm il-darba kienu prezenti f'dawk il-proceduri;

5. Illi ghaldaqstant ikun ghal kollox ingust, li l-intimati għandhom isofru tali pregudizzju, li huwa hafna ikbar minn dak li se *mai* jistgħu isofru r-rikorrenti, u dan ghaliex ir-rikorrenti ma jistgħux jippretendu li jevalwixx ruħhom mill-mezzi li tagħti l-ligi ghall-kaz ta' ritrattazzjoni, biex isolvu l-problemi li huma dahlu fihom permezz tal-qerq li huma wrew fil-konfront ta' terzi, meta għarantew il-pacifiku pussess, u ddikjaraw li ma hemm ebda litigazzjoni fuq il-proprijeta' in kwistjoni meta kienu jafu li kien hemm kawza pendent;

6. Illi dawn il-proceduri huma biss tentattiv sabiex ir-rikorrenti jcaħħdu lill-intimati milli jezercitaw id-dritt tagħhom a bazi ta' sentenza legittima u finali u dan jidher ukoll mill-fatt li r-rikorrenti kienu ntavolaw il-kawza odjerna għas-sospensjoni ta' sentenza in parte meta dik issentenza ma setgħatx tigi esegwita qabel ma tingħata s-sentenza finali, liema sentenza nghat-tar fis-sittax (16) ta' Jannar tas-sena elfejn u tmienja (2008), u li giet reza esegwibbli wara li ghadda t-terminu ta' appell:

7. B'riserva għal kull azjzoni ohra spettanti lill-intimati peress li huma għadhom ma gewx notifikati bil-kawza ta' ritrattazzjoni.

Salv ragunijiet ulterjuri u bl-ispejjeż.”

Rat id-dokumenti esebiti mill-intimati.

Semghet it-trattazzjoni tad-difensuri fl-udjenza tat-23 ta' Frar 2009.

Rat id-digriet tagħha tat-23 ta' Frar 2009 fejn din il-Qorti halliet ir-rikors għal provvediment.

Ikkunsidrat:-

Illi permezz ta' zewg sentenzi mogħtija llum fil-kawzi bin-numru 504/2008/1/JZM u bin-numru 505/2008/JZM it-tnejn fl-ismijiet Filomena Rodo et vs Carmelo Grech et,

Kopja Informali ta' Sentenza

ghal liema kawzi saret referenza mill-partijiet kif jirrizulta mill-atti, kienu michuda t-talbiet tar-rikorrenti bl-ispejjez kontra taghhom.

Illi din il-Qorti mhix sodisfatta li jirrikorru r-rekwiziti skond Artikolu 823 tal-Kapitlu 12 sabiex titwaqqaf l-esekuzzjoni tas-sentenzi ndikati mir-rikorrenti fir-rikors taghhom.

Tichad it-talba tar-rikorrenti kif dedotta bl-ispejjez kontra l-istes rikorrenti.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----